EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 28. 1. 2025
COM(2025) 16 final

SPRÁVA KOMISIE RADE A EURÓPSKEMU PARLAMENTU

o vyjednávaní dvojstranných dohôd alebo dohôd medzi členskými štátmi EÚ a Spojeným kráľovstvom v súvislosti s administratívnou spoluprácou v oblasti DPH alebo pomoci pri vymáhaní akýchkoľvek daní v súlade s článkom 8 ods. 2 rozhodnutia Rady (EÚ) 2021/689

Úvod

V článku 8 ods. 2 rozhodnutia Rady (EÚ) 2021/689[1] sa vyžaduje, aby Komisia podala Európskemu parlamentu a Rade správu o návrhoch dohôd alebo dojednaní vyjednaných medzi členskými štátmi EÚ a Spojeným kráľovstvom a týkajúcich sa administratívnej spolupráce v oblasti DPH alebo pomoci pri vymáhaní daní alebo poplatkov.

Na administratívnu spoluprácu v oblasti DPH a ciel a pomoc pri vymáhaní DPH, spotrebných daní a ciel sa vzťahuje Dohoda o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej (ďalej len „dohoda o obchode a spolupráci“), a najmä Protokol o administratívnej spolupráci a boji proti podvodom v oblasti dane z pridanej hodnoty a o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok súvisiacich s pomocou pri vymáhaní (ďalej len „protokol“) pripojený k tejto dohode o obchode a spolupráci.

Ak majú členské štáty v úmysle rokovať so Spojeným kráľovstvom o akejkoľvek dvojstrannej dohode alebo dojednaní v oblasti administratívnej spolupráce v oblasti DPH alebo pomoci pri vymáhaní akýchkoľvek daní alebo poplatkov, musia konzultovať s Komisiou. Takéto dojednanie alebo dohodu so Spojeným kráľovstvom môžu podpísať a uzavrieť až po tom, ako Komisia potvrdí platnosť dotknutého dojednania alebo dotknutej dohody z hľadiska právnych predpisov EÚ.

Podobne musia vnútroštátne orgány pri rokovaniach o memorande o porozumení, ktorým sa vykonáva iná medzinárodná dohoda o pomoci pri vymáhaní, zabezpečiť, aby takéto memorandum o porozumení neobsahovalo žiadne ustanovenia, ktoré narúšajú fungovanie dohody o obchode a spolupráci alebo vnútorného trhu a ktoré ohrozujú dosiahnutie cieľa vonkajšej činnosti Únie v oblasti pomoci pri vymáhaní alebo inak poškodzujú záujmy Únie[2].

To znamená, že na dane a poplatky, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia dohody o obchode a spolupráci týkajúce sa administratívnej spolupráce a pomoci pri vymáhaní, by sa nemali vzťahovať príslušné ustanovenia dohôd a memoránd o porozumení, ktoré členské štáty vyrokujú so Spojeným kráľovstvom. Samotné tvrdenie, že právne predpisy Únie majú prednosť, je nedostatočné.

Okrem toho nemožno uvažovať o žiadnych dvojstranných rokovaniach o konkrétnych prvkoch, napr. o akejkoľvek zmene prahovej hodnoty uvedenej v článku 33 ods. 4 protokolu, keďže príslušné ustanovenia sú súčasťou globálnej dohody o obchode a spolupráci, ktorá je výsledkom viacodvetvových rokovaní. Úprava tohto výsledku v jednej oblasti sa preto nikdy nemôže uskutočniť bez zohľadnenia celej dohody, najmä v oblastiach súvisiacich s obchodnou časťou dohody, ktorá sa týka veľmi veľkého počtu hospodárskych činností. V tomto kontexte by jednostranné rokovanie členských štátov o takomto konkrétnom prvku bolo v rozpore so zásadou lojálnej spolupráce zakotvenou v článku 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii.

---

[1] Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/689 z 29. apríla 2021 o uzavretí, v mene Únie, Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej a Dohody medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska o bezpečnostných postupoch pri výmene a ochrane utajovaných skutočností (Ú. v. EÚ L 149, 30.4.2021, s. 2).

[2] Článok 7 rozhodnutia Rady 2021/689 z 29. apríla 2021.

Okrem toho administratívna spolupráca a pomoc pri vymáhaní podľa akejkoľvek medzinárodnej dohody medzi členským štátom a Spojeným kráľovstvom sú samozrejme vylúčené aj v situáciách, keď sa na túto administratívnu spoluprácu a pomoc pri vymáhaní vzťahuje dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva[3] a jej protokol o Írsku/Severnom Írsku a Protokol o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach pripojený k dohode o obchode a spolupráci.

Pokiaľ ide o pomoc pri vymáhaní daní, na ktoré sa nevzťahujú dohody EÚ, Komisia pripomenula členským štátom, že v súlade s článkom 38 ods. 4 tohto protokolu majú možnosť znížiť administratívne a rozpočtové zaťaženie spojené s potrebami prekladu tým, že sa rozhodnú pre používanie elektronickej komunikačnej siete a štandardných formulárov prijatých na vykonávanie protokolu. V článku PVAT.38 ods. 4 protokolu sa stanovuje, že „[e]lektronická komunikačná sieť a štandardné formuláre prijaté na vykonávanie tohto protokolu sa takisto môžu používať na pomoc pri vymáhaní týkajúcu sa iných pohľadávok než pohľadávok uvedených v článku PVAT.2 ods. 1 písm. b), ak je takáto pomoc pri vymáhaní možná na základe iných dvojstranných alebo mnohostranných právne záväzných nástrojov o administratívnej spolupráci medzi štátmi“. Je v záujme členských štátov EÚ a orgánov Spojeného kráľovstva, aby účinne uplatňovali tieto štandardné formuláre [formuláre žiadostí a jednotný formulár oznámenia (UNF) a jednotný exekučný titul v dožiadanom štáte (UIPE)] prijaté podľa tohto protokolu na pomoc pri vymáhaní v súvislosti s inými daňami, s príslušnými výhodami automatického prekladu, s priamym právnym účinkom UNF a UIPE (bez potreby uznania v dožiadanom štáte) a s možnosťou zaslať kombinovanú žiadosť v prípadoch viacerých pohľadávok, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti dohôd medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom a iných medzinárodných dohôd, ktoré sa uplatňujú medzi členskými štátmi EÚ a Spojeným kráľovstvom.

Skutočnosť, že cieľom memoranda o porozumení je len opísať výklad existujúcej mnohostrannej dohody príslušnými orgánmi[4], neodôvodňuje žiadnu výnimku z uvedených pravidiel.

Z odpovede členských štátov EÚ vyplýva, že orgány Spojeného kráľovstva sa obrátili na viaceré členské štáty s cieľom uzavrieť dohodu o zamedzení dvojitého zdanenia, ktorá obsahuje ustanovenia o administratívnej spolupráci a pomoci pri vymáhaní daní, alebo memorandum o porozumení o uplatňovaní dvojstranných dohôd o pomoci pri vymáhaní daní alebo o uplatňovaní mnohostranného dohovoru o vzájomnej administratívnej pomoci v daňových záležitostiach.

V nasledujúcej tabuľke sú zhrnuté prípady, na ktoré bola Komisia doteraz upozornená.

---

[3] Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7).

[4] Najmä mnohostranný dohovor o vzájomnej administratívnej pomoci v daňových záležitostiach, ktorý prijali Rada Európy a OECD. V tejto súvislosti Komisia poznamenáva, že žiadny členský štát nikdy neoznámil, že uzavrel dvojstranné dohody so Spojeným kráľovstvom o širšej spolupráci alebo pomoci, než aká existuje podľa nariadenia Rady (EÚ) č. 904/2010 o administratívnej spolupráci v oblasti DPH a smernice Rady 2010/24/EÚ o pomoci pri vymáhaní daní [pozri článok 60 nariadenia (EÚ) č. 904/2010 a článok 24 smernice 2010/24/EÚ].

Členský štát	Druh dohody	Stav	Prijaté/plánované opatrenia
Rakúsko	Memorandum o porozumení o pomoci pri vymáhaní daní	Podpísané	Výkladové vyhlásenie uverejnené členským štátom[5]. Záväzok členského štátu zmeniť dohovor o zamedzení dvojitého zdanenia a memorandum o porozumení pri najbližšej príležitosti.
Luxembursko	Dohovor o zamedzení dvojitého zdanenia	Podpísaný	Výkladové vyhlásenie uverejnené členským štátom[6]. Záväzok členského štátu zmeniť dohovor o zamedzení dvojitého zdanenia pri najbližšej príležitosti.
Litva	Memorandum o porozumení o pomoci pri vymáhaní daní	Proces prebieha	Komisii nebol doručený žiadny návrh.
Španielsko	Memorandum o porozumení o pomoci pri vymáhaní daní	Proces prebieha	Komisii nebol doručený žiadny návrh.
Poľsko	Memorandum o porozumení o pomoci pri vymáhaní daní	Proces prebieha	Komisia poskytla svoje pripomienky.
Švédsko	Memorandum o porozumení o pomoci pri vymáhaní daní	Proces prebieha	Komisia poskytla svoje pripomienky.
Česko	Memorandum o porozumení o pomoci pri vymáhaní daní	Proces prebieha	Komisia poskytla svoje pripomienky.
Belgicko	Memorandum o porozumení o pomoci pri vymáhaní daní	Proces prebieha	Komisia poskytla svoje pripomienky.
Portugalsko	Memorandum o porozumení o pomoci pri vymáhaní daní	Proces prebieha	Komisia poskytla svoje pripomienky.
Česko	Dohovor o zamedzení dvojitého zdanenia	Proces prebieha	Česko má Komisii poskytnúť znenie dohovoru.
Portugalsko	Dohovor o zamedzení dvojitého zdanenia	Proces prebieha	Komisia poskytla svoje pripomienky.
Holandsko	Memorandum o porozumení o pomoci pri vymáhaní daní	Proces prebieha	Komisia poskytla svoje pripomienky.
Nemecko	Memorandum o porozumení o pomoci pri vymáhaní daní	Proces prebieha	Komisia poskytla svoje pripomienky.
Rumunsko	Dohovor o zamedzení dvojitého zdanenia	Proces prebieha	Komisia poskytla svoje pripomienky.

Komisia je naďalej odhodlaná poskytovať členským štátom primerané poradenstvo s cieľom zabezpečiť, aby dvojstranné texty, o ktorých rokujú, boli v súlade s dohodou o obchode a spolupráci a protokolom, a prijme všetky vhodné opatrenia na dosiahnutie uvedeného cieľa.

[5] Pokyn spolkového ministerstva financií z 8. apríla 2022, 2022-0.201.316, uverejnený v súvislosti s dohovorom so Spojeným kráľovstvom o zamedzení dvojitého zdanenia; https://www.bmf.gv.at/themen/steuern/internationales-steuerrecht/doppelbesteuerungsabkommen/dba-liste.html.

[6] https://mfin.gouvernement.lu/fr/actualites/2023/condigblu.html.